

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 24C/105/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1320208922
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Bartek
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2022:1320208922.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave, v konaní pred sudcom JUDr. Ivanom Bartekom, v spore žalobcu: Pozemné stavby SC, s.r.o., so sídlom Mliekarenská 1, 821 09 Bratislava, IČO: 43 871 437, v konaní zast. JUDr. Alexander Kasatkin, LL.M., advokát, s.r.o., so sídlom Čajakova 13, 811 05 Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, zast. Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO: 00 151 866, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 29.000,- eur, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamieťa.

II. Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou došlou tunajšiemu súdu dňa 8.10.2020 žalobca navrhoval vydať rozhodnutie, ktorým súd uloží žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi z titulu náhrady nemajetkovej ujmy sumu vo výške 29.000,- eur, ako aj povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v celom rozsahu.

2. Žalobca tvrdil, že dňa 27.6.2017 sa na facebooku Polície Slovenskej republiky objavili fotografie a videozáznam z domovej prehliadky, vykonávanej policajným zborom v rámci policajnej akcie „Doktor“ dňa 27.6.2017 v rodinnom dome v W. L. U. XXXX. Zásah sa uskutočnil aj v sídle spoločnosti žalobcu, ako aj v ďalších spoločnostiach, v ktorých konateľom je J. T. Č., L., T., trvale bytom Q. XX, XXX XX X.. Tento záznam bol následne z tohto oficiálneho zdroja polície prevzatý a šírený ďalšími médiami. Zverejnené fotografie a videozáznam obsahovali zábery jednotlivých častí rodinného domu vo vlastníctve konateľa žalobcu, a to rodinný dom zvonku, osobné motorové vozidlo, rozbité vstupné dvere na dome, obývačku, detskú izbu, spálňu, chodbu a kuchyňu. Videozáznam trval 1minútu 8 sekúnd. Fotografie a videozáznam, ktoré zverejnil policajný zbor na oficiálnej stránke Facebooku, spustili lavínu článkov, ktoré obsahovali nepravdivé informácie aj o konateľovi žalobcu a o ostatných spoločnostiach, v ktorých konateľ žalobcu figuruje ako spoločník a/alebo konateľ. Dňa 13.3.2018 vydal OR PZ v Bratislave III. pod ČVS: ORP-1431/NMV-B3-2017 uznesenie, v ktorom je konštatované, že na základe výsluchu T. J. L., hlavného štátneho radu na oddelení komunikácie a prevencie Prezídia PZ, bolo zistené, že sa osobne dostavil na miesto vykonania domovej prehliadky a bolo mu umožnené si priebeh domovej prehliadky fotografovať a nahrávať s „cieľom ukážky policajnej práce na sociálnej sieti Facebook“. Následne zverejnil 9 ks fotografií a jeden videozáznam. Na základe žiadosti konateľa žalobcu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky stiahlo z Facebooku Polícia Slovenskej republiky fotografie aj videozáznam.

3. Žalobca mal za to, že policajný zbor svojim nesprávnym úradným postupom vo forme vyhotovenia záznamu z domovej prehliadky, ktorý bol nevhodne zaznamenaný a následne oficiálne zverejnený, zasiahol do práv a právom chránených záujmov spoločnosti žalobcu. Nezákonnosť zásahu spočívala v tom, že nad mieru primeranú v danej situácii bol tento záznam z domovej prehliadky verejne

prezentovaný na oficiálnej facebookovej stránke polície a z tohto oficiálneho zdroja bol následne prevzatý a šírený ďalšími médiami. Týmto postupom sa zásah u konateľa spoločnosti žalobcu, ako aj v ostatných spoločnostiach, v ktorých figuruje konateľ spoločnosti žalobcu, dostali do pozornosti širokej verejnosti. Celý zverejnený videozáznam má tendenčný obsah, nezakladá sa na žiadnych objektívne zistených skutočnostiach, práve naopak, informácie vo videozázname boli použité tak, aby vyvolali u verejnosti dojem, že konateľ spoločnosti žalobcu podniká nepoctivo, pácha trestnú činnosť, čo sa následne prejavilo na dobrej povesti spoločnosti žalobcu a následne aj v majetkovej sfére a zákazkách spoločnosti žalobcu. Poškodená spoločnosť žalobcu pod vplyvom zverejnenia týchto záznamov stratila reputáciu a dobré meno, bankové inštitúcie vypovedali zmluvy, iné bankové inštitúcie, u ktorých sa spoločnosť žalobcu uchádzala o produkty, nemali záujem o spoluprácu. Spoločnosť žalobcu stálo veľké úsilie získať si opäť dôveru obchodných partnerov, ako aj iných inštitúcií. Celý zásah nevedol k odhaleniu žiadnej trestnej činnosti u konateľa spoločnosti žalobcu, ani u žalobcu. V súvislosti s medializovanou policajnou akciou „Doktor“ nebola zo strany polície žiadna osoba zadržaná, ani obvinená zo spáchania trestného činu. Žalobca ani žiadna iná osoba z jeho prostredia nikdy nemala problémy so zákonom, riadne si plnila všetky povinnosti a mala dobrú povesť aj meno v obchodných vzťahoch. Spôsob, akým polícia informovala o zásahu, ktorý má dosah na státisíce ľudí denne, bola zásadným spôsobom poškodená dobrá povesť a dobré meno spoločnosti žalobcu. Proporcionalita tohto zásahu, jeho publicita, nezodpovedala záujmu verejnosti na odhaľovaní trestnej činnosti a plnení úloh štátu.

4. S poukazom na článok 19 Ústavy Slovenskej republiky, § 19b Občianskeho zákonníka, §§ 2 ods. 2 a 6 ods. 2 Trestného poriadku a na ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci mal žalobca za to, že nesprávnym úradným postupom policajného zboru, za ktorý je priamo zodpovedný štát, v zastúpení Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, došlo k porušeniu práv žalobcu. Nesprávny úradný postup žalovaného je tak v rovine samotného zásahu u konateľa žalobcu, ako aj v tom, že z tohto zásahu bol vyhotovený videozáznam a fotodokumentácia, a tieto boli nevhodným spôsobom komunikované verejnosti. Nesprávnym úradným postupom došlo k zásahu do práva na dobrú povesť a na ochranu mena spoločnosti žalobcu, ktorý sa následne prejavil aj v majetkovej sfére žalobcu. Vybudované postavenie žalobcu v spoločnosti, vzťahy s obchodnými partnermi, bankami, inštitúciami a zamestnancami žalobcu boli zverejnením záznamu narušené. Zverejnenie záznamu mohlo mať v konečnom dôsledku vplyv aj na potenciálne vzťahy v rozsahu, ktorý už žalobca nevie zhodnotiť. Avšak už samotná skutočnosť, že sa uskutočnil takýto zásah, z ktorého záznam sa dostal do sféry veľkého počtu obyvateľov, je objektívne spôsobilá vyvolať ujmu na dobrej povesti žalobcu.

5. Požadovanú výšku nemajetkovej ujmy žalobcu odôvodnil (i) narušením dobrej povesti a dobrého mena spoločnosti žalobcu v podnikateľských kruhoch, ako aj pred širokou verejnosťou, (ii) majetkovou ujmu z dôvodu straty kontraktov a samotných obchodných partnerov, (iii) nedostatočnou anonymizáciou údajov z domovej prehliadky, na základe čoho bolo jednoducho možné stotožniť osoby v tomto konkrétnom prípade a tým, že (iv) polícia nemusela vôbec o vykonaní domovej prehliadky informovať, nakoľko v tomto prípade nebol žiadny verejný záujem, keďže žiadne trestné stíhanie nezačalo a nebolo ani vznesené obvinenie voči konkrétnej osobe. Priznanie sumy 29.000,- eur je tak podľa žalobcu v celej výške kompenzáciou za následky, ktoré privodilo žalobcovi zverejnenie záznamov.

6. Žalobca označil a predložil listinné dôkazy - fotografie a videozáznam zo zásahu, články na internete o zásahu polície v rodinnom dome, články súvisiace s vyšetrovatelkou a podozreniami voči nej, uznesenie zo dňa 4.10.2017 o odovzdaní veci na disciplinárne stíhanie, uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 6.9.2017, č.k. 6Co/250/2017-63 vo veci návrhu neodkladného opatrenia J.. T. Č., výpis z listu vlastníctva a výpis z obchodného registra. K okolnostiam vykonania domovej prehliadky a vyhotovenia záznamov navrhol vypočuť vyšetrovatelku N.. X. T. a zamestnanca Ministerstva vnútra SR T.. J. L..

7. Žalovaná strana navrhla žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

8. Žalovaná tvrdila, že vykonanie domovej prehliadky v rodinnom dome v W. L. U. Č.. XXXX, ako aj v ďalších objektoch, sa realizovalo na základe príkazu na domovú prehliadku č. OS BA II-V-103-1/2017 zo dňa 25.6.2017, vydaného Okresným súdom Bratislava II na základe návrhu Okresného prokurátora pre Bratislavu II na vydanie príkazu na domovú prehliadku v predmetnom rodinnom dome. Vlastníkom nehnuteľnosti, z ktorej domovej prehliadky vykonávanej dňa 27.6.2017 sa fotografie a videozáznam

objavili na Facebooku Polícia Slovenskej republiky, je podľa listu vlastníctva č. XXX fyzická osoba Dr. M. Č., Ph.D, MBA. Ide o fyzickú osobu, teda o osobu odlišnú od žalobcu.

9. Žalovaná ďalej tvrdila, že pred zverejnením záznamu boli vykonané opatrenia, ktoré smerovali k zamedzeniu konkretizovania osôb a vecí počas vykonávania domovej prehliadky rodinného domu. Zo záznamu boli zmazané popisné číslo domu, evidenčné číslo vozidla, textové dokumenty, fotografie konkrétnych osôb, resp. ich identifikačné údaje a mená. K zverejnenému záznamu bola pripojená tlačová správa v znení: „Národná jednotka finančnej polície NAKA práve zasahuje v 29 objektoch. Od skorého rána (27.6.2017 od 05.00 hod.) 210 policajtov národnej kriminálnej agentúry zaisťuje dôkazy v daňovej trestnej činnosti. Ide o akciu s krycím názvom DOKTOR. Aktuálne vykonávajú 16 domových prehliadok a 13 prehliadok iných priestorov, prevažne v bratislavskom a trnavskom kraji, v jednom prípade v prešovskom kraji. Viac informácií poskytneme hneď ako to procesná situácia dovolí. Čerstvé fotografie máte možnosť vidieť a použiť z oficiálnej facebookovej stránky Policajného zboru. Video poskytneme neskôr.“ Zverejnenie tohto záznamu bolo predmetom trestného stíhania vedeného na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Bratislave III pod ČVS: ORP-1431/NMV-B3-2017, kde vec týkajúca sa podozrenia zo spáchania prečinu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 písm. b) Trestného zákona bola uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave III ČVS: ORP-1431/NMV-B3-2017 zo dňa 13.3.2018 odmietnutá, nakoľko nebol dôvod na začatie trestného stíhania, ani na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Sťažnosť oznamovateľa trestného činu Dr. M. Č., Ph.D., MBA bola uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava III, č. 1Pn 224/18/1103-5 zo dňa 27.4.2018 zamietnutá ako nedôvodná, pričom v odôvodnení bolo konštatované, že k trestnému činu neoprávneného nakladania s identifikačnými údajmi alebo osobnými údajmi nedošlo. V odôvodnení uznesenia Okresnej prokuratúry Bratislava III bolo konštatované, že osoba, ktorá obrazové a obrazovo - zvukové záznamy vyhotovila a následne ich zverejnila za účelom informovania verejnosti, konala na základe požiadavky osoby, ktorá bola oprávnená takúto požiadavku vzniesť a na základe legitímneho súhlasu všetkých osôb, od ktorých sa takýto súhlas vyžadoval. Z odôvodnenia uvedeného uznesenia je tiež zrejmé, že N.. X. T. a T.. J. L. boli v trestnom konaní k danej veci vypočutí. V uvedenom uznesení nebolo konštatované, že v danom prípade došlo k nesprávnemu, resp. nezákonnému postupu.

10. Žalovaná namietala vecnú aktívnu legitímáciu žalobcu vo veci náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá je jednou z prvoradých procesných podmienok konania. Vlastníkom nehnuteľnosti je fyzická osoba Dr. M. Č., PhD MBA a žalobcom je právnická osoba. Žalovaná namietala nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu aj s ohľadom na tvrdenia uvedené v žalobe, od ktorých žalobca odvíjal svoj nárok na náhradu škody.

11. Žalovaná ďalej podrobne poukázala na hmotnoprávne predpoklady pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorými sú nesprávny úradný postup, škoda a príčinná súvislosť, pričom všetky musia byť splnené kumulatívne. S poukazom na § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. mala žalovaná za to, že zverejnením záznamu nedošlo k zásahu do práv žalobcu, nakoľko záznam, ani súvisiaca tlačová správa, neobsahovali také údaje, ktoré by bolo možné bez akýchkoľvek pochybností stotožniť so žalobcom. Taktiež mala žalovaná za to, že pred zverejnením záznamu boli vykonané dostatočné opatrenia, ktoré smerovali k zamedzeniu konkretizovania osôb a vecí počas vykonávania domovej prehliadky rodinného domu. Žalobcov nárok bol predbežne prerokovaný z titulu nesprávneho úradného postupu, za ktorý žalobca považoval následné zverejnenie záznamu na facebookovej stránke polície, nie samotné vykonanie domovej prehliadky. Podľa žalovanej žalobca prezentoval v žalobe iba svoje ničím nepodložené hypotetické tvrdenia a domnienky o tom, že zásah bol vykonaný na objednávku, že bol nevhodne zaznamenaný a zverejnený, že má tendenčný obsah a že sa nezakladá na žiadnych objektívne zistených skutočnostiach, bez ich preukázania relevantnými dôkazmi. Iba samotné konštatovanie, že žalobca sa nestotožňuje s postupom policajného zboru v súvislosti so zverejnením záznamu nie je možné považovať za nesprávnosť, resp. nezákonnosť úradného postupu. Vzhľadom na uvedené mala žalovaná za to, že žalobca neuniesol v tomto smere dôkazné bremeno, t. j. nepreukázal nesprávny úradný postup (absentuje takéto konštatovanie na to určeným orgánom), teda nie je splnený prvý predpoklad vzniku nároku na náhradu škody.

12. Čo sa týka nemajetkovej ujmy, žalovaná uviedla, že jej priznanie predpokladá splnenie určitých zákonom kvalifikovaných podmienok, pričom prípustnosť peňažnej satisfakcie je opodstatnená tam, kde konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučením, a kde zmenšenie a vyváženie

spôsobenej nemajetkovej ujmy nemožno dosiahnuť inak ako cestou zadosťučinenia vo forme peňažného plnenia. Žalobca však neuviedol a nepreukázal dôvody, prečo takéto konštatovanie nie je dostatočným zadosťučinením. Požadovanú výšku nemajetkovej ujmy žalobca odôvodnil iba tvrdením o narušení jeho dobrej povesti a dobrého mena v podnikateľských kruhoch a pred širokou verejnosťou. Podľa žalovanej zdôrazňuje žalobca iba subjektívne pocity, pričom tieto svoje hypotetické tvrdenia žiadnym spôsobom nepreukázal a nenavrhol dôkazy na preukázanie ním tvrdených skutočností. K majetkovej ujme, ktorá žalobcovi podľa jeho tvrdenia vznikla z dôvodu straty kontaktov, obchodných partnerov a nemožnosťou získania podpory zo strany finančných inštitúcií, žalovaná poznamenala, že žalobca sa náhrady majetkovej škody nedomáhal a táto ani nebola predbežne prerokovaná.

13. Napokon podľa žalovanej nebola splnená ani ďalšia zo základných zákonných podmienok vzniku zodpovednosti štátu - príčinná súvislosť. Z tvrdení žalobcu vyplýva, že k prípadnému vzniku nemajetkovej ujmy v súvislosti so zverejnením záznamu malo dôjsť až následnou medializáciou vykonanej domovej prehliadky. Policajný zbor však nezodpovedá za spôsob, akým média informácie o jednotlivých úkonoch trestného konania reprodukovujú verejnosti, ani ho nemôže ovplyvniť. Skutočnosť, že tretie osoby (médiá) svojou investigatívnou činnosťou zverejňovali informácie, ktoré by mohli byť považované za osobné, priamo nesúvisí so zverejnením alebo obsahom záznamu, ktorý tieto informácie neobsahoval. Vzhľadom na uvedenú definíciu príčinnej súvislosti a skutkový stav veci mala žalovaná za to, že nemôže existovať priama príčinná súvislosť medzi (údajným) nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zverejnení záznamu a vznikom nemajetkovej ujmy, nakoľko táto sa odvíja od postupu médií, resp. ich interpretácie skutočností obsiahnutých v zázname.

14. Žalovaná označila a predložila len listinné dôkazy - príkaz na domovú prehliadku a uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave III a Okresnej prokuratúry Bratislava III.

15. V ďalších písomných vyjadreniach zo dňa 24.5.2021 a 10.6.2021 strany už len doplnili svoju argumentáciu, nové skutočnosti alebo návrhy už neuviedli. Žalovaná v súvislosti s námietkou aktívnej legitímácie žalobcu iba upriamila pozornosť súdu na skutočnosť, že jej boli zo súdu doručené ďalšie žaloby žalobcov: Kráľovský dvor s.r.o. (sp. zn. 17C/68/2020), BLADE REAL ESTATES s.r.o. (sp. zn. 60C/105/2020) a BENZINOL SLOVAKIA s.r.o. (sp. zn. 12C/105/2020), kde žalobcovia žiadajú od Slovenskej republiky náhradu nemajetkovej ujmy v rovnakej výške po 29.000,- eur, ktorá im mala byť spôsobená v dôsledku toho istého postupu.

16. Vo veci bolo nariadené pojednávanie.

17. Na základe zhodných a nepopretých skutkových tvrdení strán mal súd za nesporný skutkový stav uvedený v ods. 2, 8 a 9 tohto rozsudku. Z tohto skutkového stavu súd vychádzal pri rozhodnutí. Tento skutkový stav vyplýval aj z predložených listinných dôkazov.

18. Dňa 27.6.2017 polícia vykonala domovú prehliadku rodinného domu konateľa žalobcu v W. L. U., ako aj v ďalších priestoroch a obchodných spoločnostiach. Zábery z prehliadky rodinného domu, fotografie a videozáznam, boli v ten istý deň zverejnené na facebookovej stránke polície. Zábery na mieste vyhotovil a následne pred zverejnením anonymizoval rastovaním tváre podozrivého a osobných predmetov T. J. L.. O niekoľko dní boli fotografie a videozáznam na žiadosť konateľa žalobcu stiahnuté z facebookovej stránky. Uznesením zo dňa 4.10.2017 bolo oznámenie konateľa žalobcu o podozrení zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa v súvislosti so zásahom v jeho rodinnom dome odovzdané na disciplinárne konanie. Dňa 13.3.2018 bolo vydané uznesenie OR PZ o odmietnutí oznámenia konateľa žalobcu. Okresná prokuratúra Bratislava III dňa 27.4.2018 zamietla sťažnosť konateľa žalobcu ako nedôvodnú. Dňa 25.6.2020 požiadal žalobca o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy 29.000,- eur. Dňa 6.10.2020 bola právnenému zástupcovi žalobcu doručená odpoveď žalovanej o zamietnutí.

19. Súd vykonal všetky predložené listinné dôkazy. Navrhované výsluchy svedkov súd nepripustil z dôvodu, že vyššie uvedený zistený skutkový stav bol dostatočný na rozhodnutie sporu. Pri rozhodnutí o nepripustení svedeckých výpovedí súd prihliadal aj na opodstatnenú námietku žalovanej, že vyšetrovatelka aj zamestnanec komunikačného odboru ministerstva boli vypočutí pri preverovaní podozrenia zo spáchania prečinu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi a ich výpovede sú zhrnuté v uznesení OR PZ Bratislava III zo dňa 13.3.2018 na strane 2.

20. Predmetom sporu bolo právne posúdenie nároku na náhradu škody - či sú splnené predpoklady vzniku zodpovednosti štátu.

21. Zákonné predpoklady zodpovednosti štátu súd posudzoval podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Podľa § 1 tohto zákona upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

22. Podľa § 4 ods. 1 písm. b) vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a 1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo 2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

23. Podľa § 135 Civilného sporového poriadku (CSP), ak je stranou v spore štát, v žalobe sa označuje uvedením jeho názvu a názvu štátneho orgánu alebo právnickej osoby, ktorá za štát koná.

24. Žalobca sa so svojou žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody obrátil na Ministerstvu vnútra SR, ktoré sa vecne vyjadriло k žiadosti žalobcu a túto zamietlo.

25. Podľa § 3 ods. 1 cit. zákona štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

26. Podľa § 9 ods. 1 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa § 9 ods. 4 právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

27. Podľa § 17 ods. 1 až 4 zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

28. Podľa § 25 ods. 1, ak nie je ustanovené inak, právne vzťahy, vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona, sa spravujú Občianskym zákonníkom.

29. Podľa § 19b ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka právnické osoby majú svoj názov, ktorý musí byť určený pri ich zriadení. Pri neoprávnenom použití názvu právnickej osoby sa možno domáhať na súde, aby sa neoprávnený užívateľ zdržal jeho užívania a odstránil závadný stav; možno sa tiež domáhať primeraného zadosťučinenia, ktoré sa môže požadovať aj v peniazoch. Odsek 2 platí primerane aj na neoprávnený zásah do dobrej povesti právnickej osoby.

30. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za vzniknutú škodu je súčasné splnenie troch podmienok, na ktoré správne poukazovala žalovaná. Obranu žalovanej a jej argumentáciu súd vyhodnotili v celom rozsahu ako správnu a presvedčivú.

31. Pri právnom posudzovaní veci súd považoval za dôležitú predovšetkým tú skutočnosť, že v ani jednom z predložených dôkazov sa nevyskytuje obchodné meno žalobcu ako spoločnosti s ručením obmedzeným, ani sa na žalobcu nepriamo neodkazuje. Všetky predložené listinné dôkazy sa týkali len osoby konateľa žalobcu. Žalobca neuviedol ani žiadne konkrétnejšie skutočnosti, ktoré by sa týkali jeho podnikateľskej činnosti a zmeny, ktorá nastala po zverejnení záznamu z domovej prehliadky. Zo žiadneho tvrdenia žalobcu alebo dôkazu nebolo zrejmé, či žalobca vôbec aktívne vykonáva nejakú podnikateľskú činnosť. Z verejných registrov navyše vyplýva, že konateľ žalobcu je spoločníkom alebo štatutárnym orgánom v 16 obchodných spoločnostiach. Za týchto okolností stál žalobca pred zložitou úlohou preukázať naplnenie predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú postupom polície, čo sa mu však nepodarilo.

32. Vzhľadom na uvedené bolo možné akceptovať ako dôvodnú námietku žalovanej, že žalobca, s ohľadom na jeho tvrdenia v žalobe a na predložené dôkazy, ani nemá vo veci ako právnická osoba aktívnu vecnú legitímáciu. Túto žalobca ničím nepreukázal, neuniesol už dokonca ani povinnosť tvrdenia konkrétnych a relevantných skutočností, ktoré by zakladali jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.

33. Podľa súdu žalovaná navyše pri zverejnení fotografií a videozáznamu z domovej prehliadky postupovala dostatočne opatrne a primerane tak, aby zverejnením prípadných identifikačných znakov nedošlo k neoprávnenému zásahu ani do osobnostných práv konateľa žalobcu, a zároveň bola verejnosť vhodným spôsobom informovaná o činnosti polície. V danom prípade sa dňa 27.6.2017 jednalo o tak rozsiahly policajný zásah, že ho podľa súdu nebolo možné ani utajiť pred verejnosťou a médiami, a zrejme by to ani nebolo vhodné.

34. Podľa § 6 ods. 1 a 2 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd informujú verejnosť o trestnom konaní podľa tohto zákona poskytnutím informácií oznamovacím prostriedkom. Pri tomto informovaní však musia dbať na ochranu utajovanej skutočnosti, obchodného tajomstva, bankového tajomstva, daňového tajomstva, poštového tajomstva alebo telekomunikačného tajomstva. Pri poskytovaní informácií sú orgány činné v trestnom konaní a súd oprávnení utajiť tie skutočnosti, ktoré by mohli zmať alebo sťažiť objasnenie a vyšetrenie veci. Pritom sú povinní dbať na zásadu prezumpcie neviny. Dbajú aj na to, aby nezverejňovali chránené osobné údaje ani skutočnosti súkromného charakteru, najmä rodinného života, obydľia a korešpondencie, ktoré priamo s trestnou činnosťou nesúvisia. Osobitne dbajú na záujmy maloletých, mladistvých a poškodených, ktorých osobné údaje sa nezverejňujú.

35. Polícia postupovala v zmysle uvedeného ustanovenia. Súd znovu opakuje, že nebolo zverejnené nič konkrétne, čo by u bežného návštevníka facebookovej stránky polície mohlo vyvolať akúkoľvek spojitosť so žalobcom alebo vyvolať dojem, že sa žalobca dopúšťa trestnej činnosti.

36. Zverejnením záznamu a fotografií nedošlo k zásahu do práv žalobcu, pretože záznam ani zverejnená tlačová správa k zásahu polície neobsahovali také údaje, ktoré by bolo vôbec možné stotožniť so žalobcom. Vykonané opatrenia pri anonymizácii boli podľa súdu dostatočné aj vo vzťahu k osobe samotného konateľa žalobcu, o to viac vo vzťahu k žalobcovi.

37. Zverejnený videozáznam a fotografie čiastočne zachytávajú priebeh domovej prehliadky a súvisiaca tlačová správa uvádzala len fakty, bez akéhokoľvek hodnotenia. Z toho dôvodu súd neprijal argumentáciu žalobcu, že priebeh zverejnený na Facebooku polície má tendenčný obsah, že sa nezakladá na žiadnych objektívne zistených skutočnostiach, ale mal len vyvolať dojem o trestnej činnosti konateľa žalobcu. Iba skutočnosť, že žalovaná o niekoľko dní stiahla zábery zo svojej stránky neznamena, že by spôsob uskutočnenia domovej prehliadky nebol v súlade so zákonom.

38. Súd súhlasil so žalobcom, že v určitých prípadoch môže sám súd hodnotiť správnosť alebo nesprávnosť úradného postupu, nakoľko nie vždy má poškodený procesné možnosti účinne napadnúť nesprávny úradný postup, no v danom prípade nepovažoval súd postup polície pri zhotovení a zverejnení záznamov a tlačovej správy za nesprávny, resp. nezákonný.

39. Vzhľadom na vyššie mal súd za dôvodnú námietku žalovanej, že žalobca neuniesol v tomto smere dôkazné bremeno, t. j. nepreukázal nesprávny úradný postup, teda nie je ani splnený prvý predpoklad vzniku nároku na náhradu škody.

40. Druhý predpoklad vzniku nároku na náhradu škody rovnako nebol naplnený. Náhrada nemajetkovej ujmy, ako správne uvádzala žalovaná, je viazaná na špecifické podmienky, a to že (i) samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením, (ii) nie je možné ju uspokojiť inak a súčasne (iii) preukázateľne došlo k závažnej ujme žalobcu, a k následkom v jeho súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení. Žalobca bol povinný preukázať vznik ujmy. Judikatúra a komentáre obsahlo popisujú, v akej sfére sa negatívne následky neoprávneného zásahu môžu prejavovať u fyzickej osoby. V prípade žalobcu ako právnickej osoby sa môžu negatívne následky prejavovať ako dôsledok neoprávneného používania jej názvu (obchodného mena) inou osobou alebo poškodenia jej dobrej povesti napr. zverejňovaním určitých informácií. Avšak iba vtedy, ak skutočná škoda alebo ušlý zisk nie je dostatočnou náhradou, alebo nie je možné ju vyčíslieť a iná satisfakcia, napr. ospravedlnenie, nie je dostatočná.

41. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri právnickej osobe vzniká vtedy, ak neoprávnený zásah do jej názvu, resp. neoprávnený zásah do jej dobrej povesti, je objektívne spôsobilý privodiť ujmu oprávnenému subjektu. Tu sa vychádza iba z predpokladu, aké dôsledky a v akom rozsahu mohli v dôsledku neoprávneného zásahu nastať (Občiansky zákonník, Stručný komentár prof. JUDr. Peter Vojčík a kol. 2008).

42. Dobrá povesť je právnou kategóriou, abstraktným pojmom. Dobrou povestou disponuje každá právnická osoba bez ohľadu na to, či ide o globálnu korporáciu využívajúcu detskú prácu alebo o neziskovú organizáciu sledujúcu ušľachtilé zábery. Konkrétne konanie právnickej osoby, ktoré v očiach jej zmluvných partnerov alebo verejnosti spochybňuje jej dôveryhodnosť (neplnenie zmluvných či zákonných povinností), sa však prejaví pri postihovaní vyjadrení, ktoré môžu predstavovať zásah do jej dobrej povesti. Zásah do dobrej povesti môže predstavovať v zásade každé neoprávnené alebo nesprávne tvrdenie o právnickej osobe, napríklad očierňujúce vyhlásenie. Nie je vylúčené, že za zásah do dobrej povesti sa bude považovať aj pravdivé vyhlásenie o právnickej osobe. Vždy však musí ísť o zásah takej intenzity, ktorú už nie je možné v demokratickej spoločnosti tolerovať. V sporoch o ochranu dobrej povesti (podobne ako osobnej cti) sa vyvažuje záujem na ochrane dobrej povesti na jednej strane a sloboda prejavu na strane druhej (Veľké komentáre Občiansky zákonník I, C. H. Beck 2015).

43. Žalobca tvrdil, že mu ujma vznikla predovšetkým z dôvodu straty kontaktov, obchodných partnerov a nemožnosťou získania podpory zo strany finančných inštitúcií. Takáto ujma však podľa súdu predstavuje skutočnú škodu, prípadne ušlý zisk, ktoré sa dajú vyčíslieť. Skutočnú škodu a ušlý zisk nie je možné nahrádzať nemajetkovou ujmu v peniazoch. Vychádzajúc z vyššie uvedených komentárov k ustanoveniu § 19b Občianskeho zákonníka však k zásahu do dobrej povesti žalobcu nemohlo dôjsť. Zverejnený záznam a tlačová správa k policajnej akcii neobsahujú žiadnu informáciu o spoločnosti žalobcu, preto tieto neboli ani objektívne spôsobilé zasiahnuť do povesti žalobcu. V tej súvislosti žalovaná dôvodne poukázala aj na to, že žalobca sa náhrady majetkovej škody nedomáhal a táto ani nebola predbežne prerokovaná.

44. Už len samotný fakt, že viaceré spoločnosti, s ktorými je spojený konateľ žalobcu, si uplatnili na súde rovnakú nemajetkovú ujmu v maximálnej výške, stanovenej pre obeť trestných činov, nasvedčuje tomu, že sám žalobca nebol presvedčený o svojom nároku, resp. že nevedel svoj nárok vysvetliť konkrétnymi skutočnosťami a podložiť dôkazmi. Preto svoj nárok zdôvodňoval len všeobecnými tvrdeniami, bez akýchkoľvek dôkazov.

45. Pre úplnosť súd napokon uvádza, že nebol splnený ani predpoklad príčinnej súvislosti medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy. Z akceptovaných komentárov a stabilnej judikatúry k tejto problematike vyplýva, že príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou musí objektívne existovať. Vzťahom príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody sa v právnej teórii označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom, resp. nezákonným rozhodnutím a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku. Právnym posúdením je vymedzenie, medzi akou ujmu (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto

zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda, za ktorú je požadovaná náhrada. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať od všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Prítom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (R 21/1992).

46. Z tvrdení žalobcu vyplynulo, že k prípadnému vzniku nemajetkovej ujmy v súvislosti so zverejnením záznamu malo dôjsť až následnou medializáciou vykonanej domovej prehliadky. Policajný zbor však nezodpovedá a ani nemôže ovplyvniť spôsob, akým média informácie o jednotlivých úkonoch trestného konania komentujú a interpretujú vo svojich článkoch a dopĺňajú aj o ďalšie skutočnosti, ktoré zistili z iných zdrojov alebo vlastnou investigatívnou činnosťou. Ak by aj nemajetková ujma na základe zverejnenia vznikla, nevznikla by žalobcovi, ale inej od žalobcu odlišnej osobe, vlastníkovi rodinného domu. Vzhľadom na uvedenú definíciu príčinnej súvislosti a skutkový stav veci mal súd tiež za to, že nemôže existovať priama príčinná súvislosť medzi zverejnením záznamu na stránke polície a vznikom nemajetkovej ujmy, ktorej sa žalobca domáhal. Ak by aj žalobcovi nejaká ujma vznikla, táto sa odvíja od následného postupu médií a ich interpretácie skutočností obsiahnutých v zázname.

47. V sporovom konaní má žalobca okrem povinnosti tvrdenia relevantných skutočností, zakladajúcich jeho hmotnoprávny nárok, aj dôkaznú povinnosť, ktorej cieľom je unesenie dôkazného bremena. Podmienky vzniku zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. sú stanovené kumulatívne, tzn. musia byť splnené všetky súčasne. Žalobca podľa názoru súdu neunesol povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť vo vzťahu k ani jednému z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu.

48. Z týchto dôvodov súd žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy v celom rozsahu zamietol.

49. Žalovaná mala vo veci úspech, preto by jej podľa §§ 255 ods. 1 a 262 ods. 1 a 2 CSP patrila náhrada trov konania. Žalovaná však nenavrhol, aby jej bol v prípade úspechu v spore priznaný nárok na náhradu trov konania. Zo súdneho spisu ani žiadne trovy žalovanej nevyplývali. Súd preto žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

50. Pri rozhodnutí o trovách konania súd prihliadal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.2.2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018, podľa ktorého je v súlade s článkom 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa strane nárok na náhradu trov konania neprizná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia, na Okresnom súde Bratislava III.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinná strana nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, oprávnená strana môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.